

Vastine kaavaprosessin käsittelyjärjestyksestä – Pitkäkarin osayleiskaava

Hallintojohtaja
Matti Bergman
Raahen kaupunki

Viite: Pitkäkarin ranta-alueen osayleiskaava, kaupunginhallituksen käsittely 19.1.2026

Haluan saattaa tietoonne vakavan oikeudellisen huomautuksen Pitkäkarin ranta-alueen osayleiskaavan käsittelyjärjestyksestä erityisesti muistutusten jälkeisessä vaiheessa.

Osayleiskaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 24.4.–28.5.2025, ja nähtävillä olon aikana jätettiin 32 muistutusta. Näihin laaditut vastineet on koottu asiakirjaan *“Palaute- ja vastinekooste, ehdotusvaihe 12.1.2026”*. Kyseinen aineisto tuodaan nyt kaupunginhallituksen hyväksymisvalmisteluun ilman, että:

1. Vastineita on asetettu julkisesti nähtäville ennen hyväksymiskäsittelyä.
2. Muistutuksen tekijöille on varattu mahdollisuus lausua vastineista.
3. Kehittämislautakunta on käsitellyt muistutusten johdosta tehtyjä vastineita ja muutoksia ennen kaupunginhallituksen käsittelyä.

Tämä menettely on ongelmallinen seuraavista oikeudellisista syistä:

Alueidenkäyttölain 65 § ja MRA 19 §, 32 §

Muistutusten käsittely kuuluu kaavaehdotuksen valmisteluvaiheeseen. Vastineet ja niiden perusteella tehdyt muutokset ovat osa kaava-aineistoa, jonka tulee olla osallisten arvioitavissa ennen hyväksymiskäsittelyä. Jos muutoksia pidetään “vähäisinä”, tästä huolimatta vastineiden sisällön on oltava julkinen ja läpinäkyvä ennen päätöksentekoa. Pelkkä toteamus vähäisyydestä ei täytä osallistumisoikeuden vaatimuksia.

Hallintolain 6 § ja 31 § (hyvä hallinto ja asian selvittäminen)

Hyvä hallinto edellyttää, että päätöksenteko perustuu asianmukaiseen, vaiheistettuun valmisteluun. Kun muistutuksiin annetut vastineet ohitetaan lautakuntakäsittelyssä ja tuodaan suoraan kaupunginhallituksen hyväksymisvalmisteluun, jää päätöksenteosta puuttumaan yksi olennainen valmisteluvaihe: toimieliimen, jolle kaavan valmistelu on delegoitu, kannanotto muistutusten vaikutuksista.

Toimivaltajärjestyksen ja valmisteluvastuun hämärtyminen

Kehittämislautakunta on kaavan valmistelusta vastaava toimielin. Muistutusten jälkeen tapahtuva sisällöllinen arviointi, vastineiden hyväksyminen ja kaavaan tehtävien tarkistusten punninta kuuluvat hallintosäännön mukaisesti lautakunnalle ennen kuin asia etenee kaupunginhallitukseen ja edelleen valtuustoon. Lautakunnan ohittaminen tässä vaiheessa altistaa koko kaavaprosessin menettelyvirheelle.

Osallisten oikeusturvan vaarantuminen

Kun vastineet kootaan vasta hyväksymisvaiheessa eikä niitä aseteta nähtäville, osallisilta evätään tosiasiallinen mahdollisuus arvioida, onko heidän muistutuksensa käsitelty asianmukaisesti ja onko kaavaan tehty sellaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät uutta kuulemistä (AKL 65 §, MRA 32 §).

Edellä esitetyn perusteiden katson, että Pitkäkarin osayleiskaavan käsittelyjärjestys muistutusvaiheen jälkeen on hallinnollisesti ja oikeudellisesti virheellinen. Kaavaa ei tule viedä hyväksymiskäsittelyyn ennen kuin:

Muistutusten vastineet on asetettu julkisesti nähtäville.

Kehittämislautakunta on käsitellyt vastineet ja niiden johdosta tehdyt muutokset.

On oikeudellisesti arvioitu, edellyttävätkö muutokset kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asettamista.

Tämä huomautus on tarkoitettu kirjattavaksi osaksi kaavaprosessin laillisuusvalvontaa.

Raahessa 16.1.2026

Jari Seppänen

Jari Seppänen

Kaupunginvaltuutettu

Kehittämislautakunnan jäsen